

ΕΝΣΤΙΓΜΑΤΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλ. 55.)

Πολλὰ ταξιδευτικά ζῶα συναθροίζονται ὡσαύτως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διὰ τὰ ταξιδεύσασιν ὁμοῦ, καὶ διασκορπίζονται ὅταν φθάσουν εἰς τὸ προσδιορισμένον μέρος, αἱ συνενώσεις ὅμως αὗται γίνονται μετὰ τρόπον σταθερώτερον καὶ τακτικώτερον ἀπὸ τὰς ἀνωγειρημένας. Παραδείγματα τοιαῦτα εἶδομεν ἤδη ὅταν περὶ χελιδόνων ὠμιλήσαμεν· παρὰ τοῦτο ὅμως, αἱ παροδικαὶ ἢ ἀποδημητικαὶ περιστρεφάει αιτίνες κατοικοῦν τὴν βόρειον Ἀμερικὴν εἶναι ἐτι πλέον ἀξιοπαρατήρητοι. Τὰ πτηνὰ ταῦτα διατρέχουν ἀτάκτως τὴν ἐκτεταμένην ταύτην ἥπειρον, καὶ φαίνονται ἐνίοτε εἰς στίφην τοσοῦτον πολυάριθμα, ὥστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπερβαίνει πᾶν ὅ, τι δύναται τις νὰ φαντασθῇ· παρατηροῦνται δ' ἐνίοτε ἱπτάμενα κατὰ σειρὰν τινα πυκνὴν, ἔχουσαν πλάτος μὲν ὑπὲρ τὸ ἐν χιλιόμετρον, μῆκος δὲ ὑπὲρ τὰ 10 ἢ 12 χιλιόμετρα καὶ φυσιολόγος τις περιώνυμος τῶν ἠνωμένων Ἑπικρατειῶν, ὁ Οὐίλσον, ἐξέτιμήσε 2,000,000,000 καὶ ἐπέκεινα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀτόμων, ἐξ ὧν συνέκειτο στίφος τι τὸ ὁποῖον εἶδεν διερχόμενον τὰ πησιόχωρα τῆς Ἰνδίας. Ἄλλος τις συγγραφεὺς, ἄξιος πάσης πίστεως, ὁ Αὐδύβων, ἀναφέρει, ὅτι ἡμέραν τινα φθινοπώρου, ἐξῆλθε τῆς οἰκίας του εἰς ἔνδερον ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ὄου, καὶ ὅτι διερχόμενος τὰς ἀκαλλιεργήτους γαίας πλησίον Ἀροδενοδούργης, εἶδεν ἐκ τῶν τοιούτων περιστρεφῶν, εἰς μεγαλῆτερον ἀπὸ τὸ σύνθετος ἀριθμὸν, νὰ διευθύνωνται ἀπὸ τὸ βορειοδυτικὸν πρὸς τὸ μεσημβρινοανατολικὸν μέρος· καθόσον δὲ ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του πρὸς τὴν Λουδοβικόπολιν, τὸ ταξιδευτικὸν στίφος τὸ ὁποῖον διέβαινεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του, ἐγένετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πολυάριθμον. « Ὁ ἄνθρωπος, λέγει, ἦτο τοσοῦτον γεμάτος ἀπὸ τὰ πτηνὰ ταῦτα, ὥστε τὸ ἡλιακὸν φῶς τῆς μεσημβρίας εἶχε σκοτισθῇ, ὡς δι' ἐκλείψεως, ἡ δὲ κόπρος κατέπιπτε δίκην χιόνος· πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου ἐφθασα εἰς Λουδοβικόπολιν, κειμένην 55 μίλια μακρὰν, αἱ περιστρεφάει αιτίνες τότε κατὰ σειρὰς ἐπίσης πυκνὰς· ἡ παράλλαξις τῆς ἀπεύρου ταύτης στήλης διήρκεσε τρεῖς ἐτι ἡμέρας, καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ὅλοι τοῦ τόπου οἱ κάτοικοι ἦσαν ὠπλισμένοι, καὶ κατεγίνοντο νὰ θηρεύσιν αὐτάς. » Τὰ πτηνὰ ταῦτα διημερεύουσιν εἰς τὰ δάση καὶ τότε ἐν μόνον στίφος καταλαμβάνει ὁλόκληρον δάσος, εἰς τὸ ὁποῖον ἔαν ἐπὶ τινα χρόνον μείνωσιν, ἡ κόπρος τῶν ἀποτελεῖ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στρώμα πολλῶν ὑφεκατομέτρων πάχους· εἰς διάστημα πολλῶν χιλιάδων πλέθρων, τὰ δένδρα εἰσὶν ἀπογυμνωμένα καὶ μάλιστα καθ' ὅλοκληρίαν κατεστραμμένα, τὰ δ' ἔχνη τῆς διημερεύσεως τῶν μόλις μετὰ πολυετίαν ἐξαλείφονται,

Οἱ ἰχθῦς καὶ τὰ ἔντομα παρέχουσιν ἡμῖν παραδείγματα τῶν ἀπεύρων τούτων συναθροίσεων οὐχ ἥττον ἀξιοπαρατήρητα. Οἱ ἀττακοὶ (locusts), ἔντομα ὁμοιάζοντα μετὰ τὰς ἀκρίδας, εἶναι πρὸ πολλοῦ περίφημοι διὰ τὴν καταστροφὴν τὴν ὁποῖαν ἐπιφέρουν, ὁσάκις, ἠνωμένοι εἰς στίφην ἀναρίθμητα, διαβάθινον χώρας τινὰς τῆς Ἀφρικῆς ἢ τῆς Ἀσίας, κατατρώγοντες τὰ

πάντα εἰς τὴν διάβασίν των· καὶ οἱ κλυπεῖς (herengs) φαίνονται εἰς τὰς θαλάσσας τοῦ βορρᾶ εἰς στίφην τόσον πολυάριθμα, ὥστε καθίστανται ἀντικείμενον σημαντικῆς ἀλείας· ἀπαντῶνται δὲ πυκνῶς μεταξὺ τῶν διακείμενων καὶ σχηματίζοντες οὕτως ὑφάλους, ἔχουσας πολλάκις πολλὰς ἑκατοντάδας ποδῶν πάχος καὶ καλυπτούσας τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης εἰς διάστημα πολλῶν λευγῶν.

Εἰς ἄλλας συναθροίσεις προσκαίρους συναποτελουμένας ὑπὸ τῶν πτηνῶν, οἱ δεσμοὶ οἱ ἐνόνοντες τὰ μέλη τῶν κοινωνιῶν, φαίνονται ὄντες ἀπλῶς ἢ εὐχάριστος τὴν ὁποῖαν εὐρίσκουν διασκεδάζοντα κοινῇ. Οὕτως εἰς τὰ πλησιόχωρα τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος ὁ περιγηγῆτης Λεβαϊλὰν ἐβλεπε καθ' ἑκάστην ἑσπέραν τὴν αὐτὴν ὥραν, νέφη ἰδιαιτέρου τινος εἶδους ψιττακῶν (τοῦ κηλιδωτοῦ ψιττακοῦ Psittacus infuscatus) νὰ συνενῶνται μετὰ πολλοῦ θορύβου, καὶ νὰ διευθύνωνται ἀκολουθῶς πρὸς τινα πηγὴν ὕδατος καθαροῦ διὰ νὰ λουσιῶσιν· ἐκεῖ δὲ τὰ περιέργα ταῦτα ζῶα συνέπαιζον συνωθούμενα ἀμοιβαίως ἐν τῷ ὕδατι καὶ κυλιόμενα ἐπὶ τῆς ὄχθης, ἀκολουθῶς ἐπανήρχοντο ἐπὶ τῶν δένδρων ὅπου κατὰ πρῶτον μὲν ἀνταμώνοντο καὶ ἐδιόρθωνον τὰ πτερά των, τοῦ στολισμοῦ των δὲ περαιωθέντος, διεσκορπίζοντο διὰ νὰ εὐρῶσιν ἕκαστον τὸ καταφύγιόν του καὶ νὰ περάσωσι τὴν νύκτα.

Ἡ ἀνάγκη τῆς μετὰ τῶν ὁμοίων συγκοινωνίας φαίνεται ὡσαύτως ἡ αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τῶν διαρκῶν ἐκείνων ἀποικιῶν τὰς ὁποίας μᾶς παρουσιάζουν οἱ ἡμέτεροι οἰκίσται κόνικλοι, τῶν ὁποίων αἱ τρωγλαὶ κοινωνοῦν πρὸς ἀλλήλας· ὁ λειμώνιος κύων τῆς Ἀμερικῆς (1), τοῦ ὁποίου αἱ κατοικίαι ἠνωμένοι εἰς συμπλέγματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν θηρευτῶν χωρία, καὶ κατέχουν ἔκτασιν πολλῶν χιλιόμετρων· τὰ ἐφῆμερα καὶ ἄλλα πολλὰ ἔντομα.

Ἀλλὰ τὸ ἐνστιγμα τοῦ κοινωνισμοῦ δεικνύεται ἐν ὅλῃ τῇ ἀναπτύξει αὐτοῦ εἰς ἐκείνας τὰς κοινότητας ὅσαι ἔχουν ἀντικείμενον τὴν ἐκτελεσὶν κοινῶν ἔργων.

Ὁ Κάστωρ τοῦ Καναδά, εἶναι ἐξ ὅλων τῶν μαστοφόρων, τὸ ἀξιοπεριεργότερον διὰ τὴν κοινωνησιμότητα καὶ τὴν ἐνστιγματικὴν αὐτοῦ τέχνην· κατὰ τὸ θέρος, ζῇ μονήρης ἐντὸς τρωγλῶν τὰς ὁποίας ἀνασκάπτει ἐπὶ τῆς ὄχθης τῶν λιμνῶν καὶ τῶν ποταμῶν· ὅταν ὅμως ἡ ὥρα τῶν χιόνων πλησιάζῃ, ἐγκαταλείπει τὸ ἄσυλον τοῦτο καὶ ἐνοῦται μετὰ τῶν ὁμοίων του διὰ νὰ κατασκευάσῃ κοινῇ μετ' αὐτῶν τὴν χειμερινὴν αὐτοῦ κατοικίαν. Οἱ κάστωρες ἀναπτύσσουν ὅλον τὸ περὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν αὐτῶν ἐνστιγμα, πολλάκις διακόσιοι ἢ τριακόσιοι τὸν ἀριθμὸν ἀνὰ στίφην εἰς τοὺς ἐρημικωτέρους τόπους τῆς βορείου Ἀμερικῆς. Πρὸς κατασκευὴν τῆς νέας αὐτῶν κατοικίας, ἐκλέγουσιν λίμνην τινα ἢ ποταμὸν ἀρκετὰ βαθύν, ὥστε νὰ μὴ πηγνυται μέχρι τοῦ βυθοῦ, καὶ προτιμοῦν ἐν γένει τρέχοντα ὕδατα, διὰ νὰ ὠφελῶνται εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὰς οἰκοδομὰς των ὕλικου. Διὰ νὰ διατηροῦν δὲ ὕδωρ εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε ὕψος, σχη-

(1) Τὸ οὗτω ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς βορείου Ἀμερικῆς καλούμενον ζῶον δὲν εἶναι καθαρὸ κύων, ἀλλ' εἶδος τι μυῶζου ἢ ἐλείου ἐκ τοῦ γένους Ἀρκτομύς.

ματίζουν ἐν πρώτοις κατωφερές τι πρόχωμα εἰς τὸ δι-
δουν πάντοτε σχῆμα καμπύλον, διευθύνοντες τὸ κυρ-
τὸν μέρος κατὰ τοῦ ρεύματος, τὸ κατασκευάζουν δ'
ἀπὸ κλάδους συμπλεκόμενους πρὸς ἀλλήλους, τῶν ὀ-
ποιῶν τὰ διαστήματα πληροῦνται ἀπὸ λίθους καὶ ἰλὺν,
καὶ τὸ ἐπαλείφουν ἐξωτερικῶς μὲ ἐπίχρισμά τι παχὺ
καὶ στερεόν. Τὸ πρόχωμα ἢ ἡ προκυμάλια αὕτη, ἥτις
εἶναι συνήθως πλατεῖα εἰς τὴν βάσιν τῆς ἑνδεκά ἕως
δωδεκά πόδας, καὶ ἥτις ἐνισχύεται κατ' ἔτος διὰ νέας
ἐπεξεργασίας, ἐπικαλύπτεται συχνάκις ἀπὸ δυνατὴν
φυτεῖαν καὶ τελευτᾷ μεταβαλλομένη εἰς εἶδος τι φρα-
γμοῦ. Τῆς προκυμάλιας περαιωθείσης, ἡ τοῦ ὕδατος ὄν-
τος ἀκινήτου καὶ τοῦ προμαχῶνος τούτου ἐπομένως
μὴ ἀναγκαίου τῆς, οἱ κάστρος χωρίζονται εἰς ἀριθμὸν
τινα οἰκογενειῶν, καὶ καταγίνονται εἰς τὴν κατα-
σκευὴν τῶν φωλεῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ κατοική-
σωσιν, ἢ εἰς ἐπιδιόρθωσιν ἐκείνων, αἵτινες τοῖς εἶχον
χρησιμεύσει καὶ τὸ προλαβὼν ἔτος. Αἱ καλύβαι αὗται
ἀνεγείρονται ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τοῦ προχώματος ἢ ἐπὶ
τῆς ὀχθῆς τοῦ ὕδατος καὶ ἔχουν σχῆμα περιπού φρεν-
δῆς, ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῶν διάμετρος εἶναι ἀπὸ ἑξ ἕως
ἑπτὰ ποδῶν, καὶ αἱ παρειαὶ τῶν, κατεσκευασμέναι
ὡς καὶ ἡ προκυμάλια μὲ κλάδους δένδρων περικαλύ-
πτονται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μὲ ἰλυῶδες τι ἐπί-
χρισμα. Ἐν ἑκάστη τούτων εὐρίσκονται δύο πατώ-
ματα· τὸ ἀνώτερον, στεγνόν, εἶναι προσδιωρισμένον
διὰ τὴν κατοικίαν τῶν καστῶρων· τὸ κατώτερον, ὑπὸ
τὸ ὕδωρ, χρησιμεύει ὡς ἀποθήκη διὰ τὰς ἐκ φλοιδῶν
προμηθείας· τέλος ἀμφοτέρω κοινωνοῦν μὲ τὰ ἐκτὸς
δι' ἑνὸς μόνου πόρου κεκλιμένου ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Ἐνόμισαν
τινες ὅτι ἡ ὠρειδὴς οὐρὰ τῶν καστῶρων τοῖς ἐχρησί-
μευσεν ἀντὶ μιστρῖου πρὸς κτίσιμον τῶν κατοικιῶν
τούτων· φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν μεταχειρίζονται πρὸς
τοῦτο εἰμὴ τοὺς ὀδόντας καὶ τοὺς προσθίους αὐτῶν
πόδας. Μὲ τοὺς ἰσχυροὺς τῶν κοπιτῆρας κόπτουν τοὺς
κλάδους καὶ αὐτοὺς τοὺς κορυμνοὺς τῶν δένδρων τῶν
ὁποίων ἔχουν ἀνάγκην, καὶ τὸ ὑλικὸν τούτο τὸ μετα-
κομίζουν μὲ τοὺς ὀδόντας ἢ μὲ τοὺς προσθίους πόδας
αὐτῶν. Ὄταν ἀποκατασταίνωνται ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τρέχον-
τος ὕδατος, κόπτουν τὸ ξύλον ἀνωθεν τοῦ μέρους εἰς
τὸ ὁποῖον θέλουν νὰ κατασκευάσουν τὴν κατοικίαν
αὐτῶν, τὸ ρίπτουν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ὠφελοῦμεν ἀπὸ τοῦ
ρεύματος τὸ διευθύνον ὅπου πρέπει νὰ φθάσῃ· ἐπίσης δὲ
μὲ τοὺς πόδας τῶν σκάπτουν ἐπὶ τῆς ὀχθῆς ἢ εἰς τὸν
βυθὸν τοῦ ὕδατος τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται χοῦν.
Ἄλλως τε αἱ ἐργασίαι αὗται αἵτινες ἐκτελοῦνται μετὰ
μεγίστης ταχύτητος, γίνονται μόνον τὴν νύκτα. Ὄταν
ἡ γειτνίασις τοῦ ἀνθρώπου ἐμποδίζῃ τοὺς κάστρος
νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ σχημα-
τίξωσι παρομοίας κοινωνίας, καὶ νὰ ἔχουν τὴν ἡσυχίαν
τῆς ὁποίας ἤθελον ἔχει ἀνάγκην πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν
εἰρημνέων ἐργασιῶν δὲν κτίζουν φωλεούς· ἀλλὰ τὸ
ἐνοστιγμα τῆς οἰκοδομῆς διατηρεῖται οὐχ ἥττον, καὶ
εἶδον ἔν τι ἐκ τῶν ζώων τούτων, τὸ ὁποῖον συνελή-
φθη, νὰ πέρνῃ ὅλα τὰ τεμάχια τῶν ξύλων ὅσα εὐρί-
σκε κατὰ γῆς καὶ ν' ἀρχίζῃ οἰκοδομὰς, ἂν καὶ αἱ πε-
ριστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας εὐρίσκετο καθίστανον εἰς αὐτὸ
ἀνωφελῆ τὰ τοιαῦτα ἔργα.

Αἱ ἐντελεῖς κοινωνίαι εἶναι σπανιώτεραι μετὰ τῶν
πτηνῶν ἢ μετὰ τῶν μαστοφόρων γινώσκωμεν μὲ ὁ-

λον τοῦτο εἶδος τι πτρουθοῦ τὸν Δημοκράτην (Loxia
socialis) ὅστις ζῇ εἰς πολυάριθμα στίφη εἰς τὰ περί-
τῳ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλλάδος, καὶ κατασκευά-
ζει τὴν φωλεάν του ὑπὸ εἶδος τῆς στεγάσματος κοινού
ὅλης τῆς ἀποικίας. Ἀλλ' εἰς τὴν ὁμοταξίαν τῶν ἐν-
τόμων παρατηροῦμεν τὰ αξιοπεριεργότερα παραδείγ-
ματα τοῦ εἶδους τούτου τοῦ ἐνοστιγματος, καὶ αἱ κοι-
ναὶ οἰκοδομαὶ αἵτινες πηγάζουν ἐξ αὐτοῦ παρέχουν
τὴν μεγαλητέραν ἐνδιαφορὰν. Αἱ φωλεαὶ τῶν σφηκῶν
εἰσὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον κατεσκευασμέναι, καὶ
μᾶς προξενοῦν θαυμασμὸν διὰ τὴν κανονικότητα καὶ
τὴν ἐντέλειαν αὐτῶν· διὰ νὰ κτίσων δ' αὐτὰς τὰ ἐν-
τομα ταῦτα ἀποσποῦν μὲ τὰς σιογόνους τῶν, τεμάχια
παλαιῶ ξύλων τὰ ὁποῖα μεταβάλλουν εἰς εἶδος τι ζύ-
μης ὁμοίας μὲ τὴν τοῦ χαρτονίου, μετὰ ταῦτα μετα-
χειρίζονται τὴν ὕλην ταύτην διὰ νὰ σχηματίσωσι
σειρὰς ἐξαγόνων κυττάρων· αἱ κυρῆθαι ἢ αἱ μελικη-
ρίδες αὗται κεῖνται παραλλήλως μετὰ τῶν εἰς ὠρι-
σμένην ἀπόστασιν, καὶ συνεννοῦνται ἀπὸ διάστημα εἰς
διάστημα διὰ μικρῶν στηλῶν διὰ τῶν ὁποίων καὶ
ἀναρτῶνται· ἐπὶ τέλους τὸ ὅλον κεῖται, ὅτε μὲν εἰς
τὸν ἀέρα, ὅτε δὲ εἰς κούφωμά τι δένδρου, ἢ καὶ εἰς
τὴν γῆν, καὶ εὐρίσκεται κατὰ τὰ εἶδη, γυμνὸν ἢ περι-
κεκλεισμένον ἐντὸς κοινῶ περικαλύμματος.

Ὁ συνεταιρισμὸς εἰς τὰς ἐργασίας ἀποτελεῖ ἐν ἐκ
τῶν οὐσιωδιστέρων μερῶν τῶν ἡθῶν τῶν μελισσῶν,
ἀλλὰ τὰ ἐντομα ταῦτα ἐκτὸς τούτου μᾶς παρουσιάζ-
ουν καὶ παράδειγμα ἑτέρου τινὸς εἶδους ἐνοστιγματος
τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει πράξεις οὐχ ἥττον ἀξίας παρατηρή-
σεως καὶ ὑπαγομένης ὡσαύτως εἰς τὴν τάξιν τῶν φαι-
νομένων τὰ ὁποῖα ἥδη μᾶς ἐπασχολοῦν, τοῦτ' ἔστι,
τὸ ἐνοστιγμα τὸ κανονίζον τὰς μετὰ τῶν ἐργατιδῶν
καὶ τῆς βασιλείας αὐτῶν σχέσεις.

Αἱ κατοικίδιοι ἡμῶν μέλισσαι αἵτινες φαίνονται
οὐσαί ἐγγύωροι τῆς Ἑλλάδος, καὶ αἵτινες μετεφέρ-
ουσιν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, καθὼς
καὶ εἰς ὅλον τὸ θόρον τῆς Ἀφρικῆς καὶ εἰς τὴν με-
σημβρινὴν Ἀμερικὴν, ζῶσιν εἰς ἀγέλας ἐξ ὧν ἑκάστη
σὺγκειται ἀπὸ δέκα ἕως τριάκοντα χιλιάδας ἐργάτας
ἀπὸ ἑξακοσίων ἕως ὀκτακοσίων ἀρρένας ἢ ψευδοκρη-
νῆρας (καλουμένους ἐσφαλμένως ὑπὸ τῶν ἀγροτῶν κη-
φῆρας), καὶ συνήθως ἀπὸ μίαν μόνην θήλειαν, ἥτις
φαίνεται βασιλεύουσα μετὰ τῶν ἄλλων, διὰ τὸ
ὁποῖον ὠνομάσθη καὶ βασιλίσσα· καθιδρύουσιν αὗται
τὴν κατοικίαν τῶν ἐν τινὶ κοιλώματι, καθὼς εἰς ὅπῃ
παλαιῶ τινος δένδρου, ἢ εἰς τὰ εἶδη ἐκεῖνα τῶν κα-
λυβῶν τὰς ὁποίας παρασκευάζουσιν οἱ ἀγρόται καὶ τὰς
ὁποίας κυψέλας ὀνομάζουσι, αἱ δ' ἐργάτιδες μέλισσαι
ἐκτελοῦν ὅλας τὰς πρὸς τὴν ὑπαρξίν καὶ πρὸς τὴν
εὐημερίαν τῆς κοινότητος ἀναγκαίας ἐργασίας. Αἱ μὲν,
καλούμεναι κηροποιοί, εἰσὶν ἐπιφορτισμέναι τὴν σύ-
ναξιν τῶν τροφῶν καὶ τῶν πρὸς οἰκοδομὴν ὕλων,
καθὼς καὶ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίων· ἄλλαι δὲ ὀνομαζό-
μεναι ὡς ἐκ τῶν ἐργῶν μητραι, καταγίνονται σχεδὸν
ἀποκλειστικῶς εἰς ἐσωτερικὰς φροντίδας ἀποβλεπούσας
τὴν οἰκιακὴν οἰκοδομίαν καὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν
νεογνῶν.

Διὰ νὰ κάμῃ τὴν συγχομιδὴν τῆς ἡ κηροποιὸς μέ-
λισσα, εἰσέρχεται ἐντὸς καλῶς ἀνεωγμένου ἄνθους,
τοῦ ὁποῖου οἱ στήμονες γὰ ἦναι φορτωμένοι μὲ τὴν

κόνιν τὴν καλουμένην ὑπὸ τῶν βοτανολόγων γέρον. Ἡ κόνις αὕτη προσκολλάται εἰς τὰς κλαδώδεις τρίχας μὲ τὰς ὁποίας τὸ σῶμά της καλύπτεται, καὶ τριβομένη μὲ τὰς ὁποίας εἰς τοὺς τασσοὺς της φέρεי ψήκτρως τὴν συναρίζει εἰς σφαίρας, τὰς ὁποίας στοιβάζει εἰς τὰ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὀπισθίων σκελῶν της διεσκαμμένα κάνιστρα ἢ πυξία. Αἱ ἐργάτιδες ἀποχωρίζουν ὡσαύτως διὰ τῶν σιαγόνων των ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν φυτῶν ῥητινώδη τινα ὕλην, καλουμένην πρόπολιν καὶ ἐξ αὐτῆς πληροῦσι τὰ κάνιστρα των. Οὕτω χορτωμένοι αἱ μέλισσαι αὐταὶ ἐπανερχονται εἰς τὴν κοινὴν αὐτῶν κατοικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἅμα φθάσουν, ἐκρορτόνονται τὸ θάρος των, διὰ νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς ζήτησιν νέων προμηθειῶν ἢ διὰ νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ἤδη συναχθεῖσάν. Αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰσὶ ποικιλώτεραι· αἱ μέλισσαι ἄρχονται κατὰ πρῶτον ἐμφράττουσαι μὲ πρόπολιν ὅλας τὰς σχασμὰς τῆς κατοικίας των καὶ δὲν ἀφίνουν εἰμὴ ἐν μόνον στόμιον, τοῦ ὁποίου αἱ διαστάσεις εἶναι σμικρόταται· ἀκολουθῶς καταγίνονται εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν μελικηρίδων τῶν προσδιωρισμένων νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς φωλεαὶ τῶν νεογνῶν, καὶ ὡς ἀποθήκαι διὰ τὰς προμηθείας τῆς κοινότητος. Αἱ μελικηρίδες αὐταὶ εἰσὶ κατεσκευασμέναι μὲ κηρὸν, ὕλη εὐρίσκομένη ἐπὶ διαφόρων φυτῶν, καὶ διακρινόμενη ὑπὸ τῶν μελισσῶν ἐντὸς ἰδιαίτερον ὀργάνων, κειμένων ὑπὸ τοῦς δακτύλους τῆς κοιλίας των. Σύγκεινται δ' αὐταὶ ἐκ δύο στρωμάτων κυψελῶν ἐξαγώνων, ἔχουσάν θάσιν πυραμιδοειδῆ, ἐπ' ἀλλήλων κειμένων, καὶ κρεμασμένων καθέτως διὰ τινος ἐκ τῶν κόψων των. Ἐν γένει στήριζονται εἰς τὸν θόλον τοῦ σίμβλου καὶ κείνται παραλλήλως οὕτως, ὥστε ν' ἀφίνωσιν ἐν τῷ μεταξὺ διαστήματι κενά, ἐντὸς τῶν ὁποίων αἱ μέλισσαι δύνανται νὰ περιστρέφονται. Αἱ κυψέλαι, καθὼς βλέπομεν διάκεινται ἐπομένως ὀριζοντίως καὶ εἰσὶν ἀνεωγμέναι ἐκ τοῦ ἐνός ἄκρου αὐτῶν. Αἱ ἐργάτιδες κατασκευάζουσιν αὐτάς μὲ τὰς σιαγόνας των· κόπτουσι δὲ τὰ πλευρώματα ἀνὰ τμήματα, καὶ ἔχουσι περὶ τὴν κατασκευὴν των θαυμαστὴν ἀκρίβειαν. Τὰ πλείοτε τῶν ἰδρυμάτων τούτων ἔχουν ἀκριβῶς τὰς αὐτάς διαστάσεις καὶ χρησιμεύουν ὡς κατοικητήρια τῶν συνήθων ἢ κοινῶν σκώληκων, ἢ κατασταίνονται ἀποθήκαι. Τινὲς ὅμως, προσδιωρισμένοι νὰ στεγάζωσι θήλει· σκώληκας, καὶ καλούμεναι διὰ τοῦτο βασιλικαὶ κυψέλαι, εἶναι πολὺ μεγαλύτεραι καὶ ἔχουν σχῆμα σχεδὸν κυλινδρικόν. Ὄταν αἱ μέλισσαι κάμουν ἄφθονον συγκομιδὴν γύρεως καὶ μέλιτος, καταθέτουσι τὸ περισσὸν εἰς τινὰς ἐκ τῶν κοινῶν κυψελῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἴτε εἰς τὴν ἡμερησίαν κατανάλωσιν, εἴτε εἰς τὰς μελλούσας αὐτῶν ἀνάγκας. Προβλέπουσι δὲ καὶ νὰ ἐμφράττουν μὲ κήρινόν τι ἐπέσωμα, τὰς τὸ ἀποθεματικὸν μέλι ἐμπεριχούσας κυψέλας, καὶ ἔαν, συμβεβηκὸς τι ἤθελεν ἐπαπειλήσῃ νὰ ὑποσκαρῶσιν αἱ οἰκοδομαὶ των, ἐξέρχονται νὰ ὑψόνουν στήλας καὶ ἀντηρίδας, διὰ νὰ ἐμποδίσουν τὴν πτώσιν τῶν μελικηρίδων των. Οἱ ἄρρνες, καθὼς ἤδη εἵπομεν, δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς ταύτας τὰς ἐργασίας, καὶ ὅταν δὲν χρησιμεύουν πλέον εἰς τὴν κοινότητα, αἱ ἐργάτιδες τοὺς θανατόνουσι, διατρυνῶσαι αὐτοὺς μὲ τὰ κέντρα των. Ἡ σφαγὴ αὕτη συμβαίνει ἀπὸ τὸν ἰσθμὸν

μέχρις Αὐγούστου, καὶ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς αὐτοὺς τῶν ψευδοκηρήνων τοὺς σκώληκας καὶ τὰς νύμφας. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ θήλεια μένει ξένη εἰς τὴν ἐνεργητικὴν ζῶν τῶν ἐργατιδῶν, ἐπειδὴ ὁμως ἐκ τῆς γονιμότητος αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία τοῦ σμήνους, λαμβάνει πάντοτε περιποιήσεις ἐξ ἐκείνων. Ἀφ' ἧς ἀρχίσει νὰ τίκτῃ ὡά, ἀποκαθίσταται δι' ὅλην τὴν ἀποικίαν ἀντικείμενον σεβασμοῦ, καὶ δὲν ὑποφέρει εἰς τὴν κατοικίαν της οὐδεμίαν ἀντίζηλον· ἐάν δὲ ἀπαντήσῃ τοιαύτην τινα, πάραυτα συνάπτεται μάχη μέχρι θανάτου, καὶ μία μόνη βασιλίσσα φαίνεται πάντοτε εἰς ἕκαστον σμήνος, οἷοσδήποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀτόμων ἐξ ὧν αὐτὸ τοῦτο σύγκειται. Ἐνὸς τῆς βασιλίσσας μένει κλεισμένη ἐντὸς τῆς κατοικίας της· δὲν τίκτει ὡά· ἀλλ' ἐάν ὁ καιρὸς ᾖ καλὸς, ἐξέρχεται ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν της, ὑψοῦται μετὰ τῶν κηρήνων καὶ γίνεται ἄφαντος εἰς τὸν ἀέρα· ἐντούτοις ἐντὸς ὀλίγου ἐπανερχεται, καὶ τεσσαράκοντα ὥρας μετὰ ταῦτα ἀρχίζει νὰ τίκτῃ ὡά τὰ ὁποῖα καταθέτει ἀνὰ ἓν εἰς τὰς πρὸς τὴν χρῆσιν ταύτην προητομασμένας κυψέλας. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου θέρους, ὁ τοκετὸς οὗτος δὲν εἶναι πολυαριθμότερος καὶ σύγκειται μόνον ἀπὸ τὰ ὡά τῶν ἐργατιδῶν· τὸν χειμῶνα κάμνει παῦσιν· ἅμα ὅμως ἀρχίζει νὰ ἐπανερχῇται τὸ ἔαρ, ἡ γονιμότης της αὐτῆς μελίσης καθίσταται υπερβολικὴ, διότι εἰς τὸ διάστημα τριῶν ἐβδομαδῶν γεννᾷ ἐν γένει ὑπὲρ τὰς δώδεκα χιλιάδας ὡά. Μόνον κατὰ τὸν ἐνδέκατον τῆς ὑπάρξεως της μῆνα ἀρχίζει νὰ διδῇ ὡά ἄρρνων τε καὶ ἐργατιδῶν ἐνταυτῷ· βραδύτερον δὲ ὀλίγον ἔρχονται καὶ ἐκεῖνα ἐξ ὧν θέλουν γεννηθῇ αἱ θήλειαι. Τρεῖς ἢ τεσσαράς ἡμέρας μετὰ τὸν τοκετὸν, τὰ ὡά ἐκλείουσι καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἐξέρχεται μικροὶ τῖς σκώληξ ὑπολεύκου χρώματος, ὅστις καθὼς στερεμένος ποδῶν δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῆς φωλεᾶς καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν τροφὴν αὐτοῦ· ἀλλ' αἱ ἐργάτιδες προβλέπουσι ἀφθόνως διὰ τὴν ἀνάγκην ταύτην, παρουσιάζουσαι εἰς αὐτὸν εἶδος τε πολλοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ ποιότητες διαφέρουν κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ τὸ γένος τοῦ ἀτόμου διὰ τὸ ὁποῖον εἶναι προσδιωρισμένος, καὶ ὅταν ἡ στιγμή της εἰς νύμφην μεταμορφώσεως αὐτοῦ ἐγγίξῃ, κλείουσιν αὐτὸν ἐντὸς τοῦ ἰδιαίτερου του κατοικητηρίου εἰς τὸ ὁποῖον ἐφαρμόζουν κήρινόν τι ἐπίσωμα. Πέντε ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν σκώληκός τις ἐργάτου, αἱ μῆτραι του κλείουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν κυψέλην του. Αὐτὸς δὲ τότε περιβάλλει τὸ σῶμα τοῦ μὲ μεταξινὸν βομβύκιον, καὶ εἰς διάστημα τριῶν ἡμερῶν μεταβάλλεται εἰς νύμφην· τέλος, ἀφ' οὗ μείνῃ ὑπὸ ταύτην τὴν μορφήν ἐπὶ ἑπτὰ καὶ ἡμίσειαν ἡμέρας ὑφίσταται τὴν τελευταίαν του μεταμόρφωσιν. Οἱ ἄρρνες δὲν φθάνουν τὴν τελείαν ἡλικίαν εἰμὴ τὴν εικοστὴν πρώτην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ σκώληκος, ἐν ᾧ αἱ θήλειαι περαιοῦν τὴν τελευταίαν των μεταμόρφωσιν τῆς δεκάτης τρίτης ἡμέραν. Ἡ ἐπιρροή τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ἐπὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μελισσῶν ἡ ποιότης τῶν τροφῶν ἐξ ὧν αἱ ἐργάτιδες διατρέφουσιν τοὺς σκώληκας, εἶναι ἐκ τῶν πολλῶν ἀξιοπαρατηρήτων· διότι μεταβάλλουσι τὸν πολὺν τὸν ὁποῖον δίδουσιν εἰς τοὺς παιδαγωγούμενους των, αἱ περίεργοι αὐταὶ μῆτραι ἢ τροφαὶ προάγουσι κατ' ἀρέσκειαν ἐργάτιδας ἢ βασιλίσσας. Τοῦτο

φαίνεται καθάρωτατα εἰς σμῆνος ἀπολέσαν τὴν βασιλίσσαν αὐτοῦ, ἐνῷ δὲν ὑπάρχει εἰς μελικηρίδας τοῦ σίμβλου κυψέλη βασιλικὴ ἐμπεριέχουσα θῆλην σκώληκα· τότε αἱ μέλισσαι σπύδουν νὰ κρημνίσουν πολλὰς ἐργατῖδων κυψέλας, διὰ νὰ δώσουν εἰς αὐτὰς σχῆμα βασιλικῆς κυψέλης, καὶ παρέχουν ἐν ἀφθονίᾳ εἰς τὸν ὁποῖον ἐκεῖτε ἀφίνουν σκώληκα τὴν τροφὴν ἐξ ἧς διατρέφουσι τὰς θηλείας· διὰ τοῦτου δὲ μόνου τοῦ πράγματος, ὁ σκώληξ ἀντὶ νὰ γίνῃ μέλισσα ἐργατὶς καθὼς ἤθελε τυμβῆ ἔαν ἐξηκολούθει ν' ἀνατρέφεται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον, καθίσταται βασιλίсса. Ὅταν νέα τις βασιλίсса ἀποπερατώσῃ τὰς μεταμορφώσεις καὶ καταφάγῃ τὰς ὀχθὰς τοῦ ἐπιπώματος τῆς κυψέλης της, διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῆς φωλεᾶς της, παρατηρῆται ἐκφαινομένη ἐν ὅλῃ τῇ ἀποικίᾳ μεγάλῃ τις ταραχὴ. Ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ ἐργατῖδες ἐμφράττουσι μὲ νέας ποσότητος κηροῦ τὰς ὁπὰς ὅσας κάμνει, καὶ τὴν κρατοῦν φυλακισμένην ἐν τῷ κατοικητηρίῳ αὐτῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ, ἡ γραία βασιλίсса ζητεῖ νὰ τὴν πλησιάσῃ, διὰ νὰ διατροπύσῃ αὐτὴν μὲ τὸ κέντρον της καὶ νὰ ἐλευθερωθῇ οὕτως ἀπὸ ἐπικίνδυνον ἀντίζηλον· φάλαγγες ὁμῶς ἐργατῖδων ἐμβαινοῦσαι εἰς τὸ μέτον τὴν ἐμποδίζουσιν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου ὅσις πηγάζει ἐξ ὅλων τούτων, ἡ γηραιὰ βασιλίсса ἐξέρχεται τοῦ σίμβλου ὅλως ὠργισμένη, καὶ παρακολουθουμένη ἀπὸ μέγα μέρος τῆς κοινωρίας τῶν ἀρρένων καὶ τῶν ἐργατῖδων, τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ὁ μόνος ἀρχηγός. Αἱ νέαι μέλισσαι πολλὰ ἀσθενεῖς διὰ ν' ἀποδῇ μῆσῳσι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μένουσιν ἐν τῷ σίμβλῳ καὶ ἐντός ὀλίγων ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐξάνει μὲ τὴν ἐμφανισιν ἐκείνων ὅσαι εὐρίσκοντο ἀκόμῃ εἰς κατὰστασιν σκωλήκων ἢ νυμφῶν· κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ταραχῆς ταύτης αἱ νέαι ἐλευθεροῦνται ἀπὸ τὰς κυψέλας τῶν. Ἐὰν ὑπάρχουν πολλαὶ τοαῦται, κτυποῦνται μεταξύ των, καὶ ὁποία μετὰ τὴν μάχην εὐρεθῇ μόνη, γίνεται ἡ βασιλίсса τῆς νέας κοινωρίας. Τὸ σμῆνος τὸ ὁποῖον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἄφησε τὴν κατοικίαν του μετὰ τῆς γηραιᾶς βασιλίσσης δὲν διασκορπίζεται, ἀλλὰ προχωρεῖ εἰς ἀπόστασιν τινα, νὰ κατασταθῇ ἀνεληθὺν καὶ νὰ θεμελιώσῃ νέαν ἀποικίαν, ἣτις ἀρχίζει ἐκ νέου ὅλας τὰς ἐργασίας ὅσας ἀναφέραμεν, καὶ ἣτις πάλιν, μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινος παρέχει δεύτερον σμῆνος, τοῦ ὁποίου ἡ ἐξοδος ἐπάγεται ὑπὸ τῶν αὐτῶν αἰτίων, τὰ ὁποῖα εἶδομεν προξενήσαντα τὴν ἀποδημίαν τοῦ πρώτου. Ἐκαστος σίμβλος δίδει ἐνίοτε τρεῖς ἢ τέσσαρας ἐσμούς ἀνὰ πᾶσαν ὥραν· ἀλλὰ τὰ τελευταῖα εἰς πάντοτε ἀσθενῇ. Ὁ θάνατος τῆς βασιλίσσης, ἡ ἀδυναμία τῆς ἀποικίας καὶ αἱ προσβολαὶ τῶν ἐχθρῶν της, καταντῶν ἐνίοτε τὰς μέλισσας νὰ διασπαρῶσιν· αἱ φυγάδες πηγαίνουν τότε νὰ ζητήσῃ αὐλοῦν εἰς σίμβλον εὐτυχέστερον, ἀλλ' ἀποβάλλονται ἀνηλεῶς διὰ κεντρισμάτων ὑπὸ τῶν ιδιοκτητῶν τῆς κατοικίας εἰς ἣν ἤθελον νὰ λάβωσι μέρος· διότι οὐδεμία ξένη μέλισσα οὐδὲ καὶ μεμονωμένη ἂν ἦ εἶναι δεκτὴ εἰς σίμβλον εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἐγεννήθη. Ἐνίοτε προσέτι ὁλόκληρος ἀποικία προσβάλλει ἐτέραν διὰ νὰ διαρπάσῃ τὰς ἀποθήκας της, καὶ ἔαν αἱ προσβάλλουσαι ὑπερισχύουσιν, καταστρέφουν καθ' ὁλοκληρίαν τὴν νικηθεῖσαν πολιτείαν καὶ ἀρπάζουσιν ὅλον τὸ μέλι τῶν θυμάτων των διὰ νὰ καταθέσασιν αὐτὸ εἰς τὸν ἑαυτῶν σίμβλον. (ἀκολουθεῖ.)

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ο ΑΜΑΞΗΛΑΤΗΣ.

Ὁ Κ. Μάρκος Σαιντ Ἰλαίρ εἰς τι περὶ τοῦ Ναπολέοντος σύγγραμά του, μεταξύ ἄλλων, ἀναφέρει καὶ τὸ ἐξῆς περιεργον ἀνέκδοτον.

Ὁ Ναπολεὼν θελήσας ποτὲ νὰ ὀδηγήσῃ μίαν ἄμαξάν του τέθριππον, ἀνέβη εἰς τὴν ἑδραν τοῦ ἡνιόχου τοῦ Καίσαρος, καὶ λαβὼν τοὺς χαλινούς ἐδίωκε τοὺς ἵππους. Ἐντὸς τοῦ ὀχήματος ἐκάθηντο ὁ Καμπασερές, ὁ Μόνγης καὶ ὁ Ράππ. Κατὰ δυστυχίαν οἱ ἵπποι οὗτοι, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου εἶχε προσφέρει εἰς τὸν Αὐτοκράτορα ἡ πόλις τῆς Ἀμβέρσης, ἂν καὶ ὠραῖοι, δὲν ἦσαν ὁμῶς εἰσέτι ἐντελῶς δεδιδασμένοι. Καὶ αὐτὸς ὁ Καίσαρ, μὲ ὅλην του τὴν πείραν, εἶχεν ἀνάγκην πολλῆς ἐπιτηδεϊότητος διὰ νὰ τοὺς διοικῇ. Νέοι καὶ θυμοειδεῖς οἱ ἵπποι ἄμα ἐνόησαν ἄλλην χεῖρα παρὰ τὴν τοῦ ἡνιόχου, ὥρμησαν καλπάζοντες μετὰ πολλῆς ταχύτητος, κατ' εὐθείαν γραμμὴν πρὸς τὸν αἰγιαλόν. Ὁ Καίσαρ, ὅστις ἴστατο ὅπισθεν τῆς ἀμάξης, βλέπων τὴν ἐπικίνδυνον διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν ἐλάμβανον, ἐφώνε πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα·

— Μεγαλειότατε, ἀριστερὰ τραβήξτε, πρὸς τὰ ἀριστερὰ, ἀφίσατε ἐλευθέρους τὰς ἡνίας τοῦ γριβοῦ.

— Ἔννοια σου, ἔννοια σου, Καίσαρ, γνωρίζω τὸ ἔργον μου, τῷ ἀπεκρίθη ὁ Αὐτοκράτωρ, ὅστις δὲν ἦτο πλέον κύριος τῶν ἵππων, οἵτινες εἶχον ἀφηνιάσει.

— Ἀ! θεέ μου! Μεγαλειότατε, ποῦ ὑπάγετε; ἐκραύγασεν ὁ Καμπασερές, ὅστις ὡχρὸς ὦν πάντοτε, ἐγένετο ἤδη κίτρινος ὡς κηρίον.

— Σεῖς, Καμπασερές, σεῖς πάντοτε φοβεῖσθε! ἡξεύρω τί πράττω· σὰς ὀδηγῶ ἀριστα.

— Βεβαίως, ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ Ράππ, ὅστις ὀλίγον ἐφρόντιζε νὰ καθησυχάσῃ τὸν ἀρχικαγγελάριον. Ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ αὐτὴν τὴν φορὰν μᾶς ὀδηγεῖ κατ' εὐθείαν εἰς Ἀγγλίαν. Αὐτὸ δὲν ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἡμεῖς πρὸ τοσούτου χρόνου;

— Μεγαλειότατε! φθάνει! σταματήσατε, ἐξηκολούθησεν ὁ Καμπασερές μὲ θρηνώδη φωνήν, βλέπων τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις πεισμῶθεῖς ἐκτύπα δυνατώτερον διὰ τῆς μαστίγος τοὺς ἵππους.

Ὁ δὲ Μόνγης, ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐσκυμμένην κάτω καὶ τοὺς ὀφθαλμούς κεκλεισμένους, ἔκαμνε τὰς σκέψεις του, χαμηλῇ τῇ φωνῇ, πιανόμενος ἀπὸ μίαν τῶν θυρίδων τῆς ἀμάξης, καὶ καθ' ἣν σιγμὴν ἔλεγε περίλυπος·

« Ἐξέχει εἰς τὸ ὀδηγεῖν τὸ ἄρμα ἐν σταδίῳ. » οἱ τροχοὶ προσέπεισαν ἐπὶ μεγάλου τινος λίθου, καὶ ἡ ἄμαξά ἀνετρέπη. Οἱ ἵπποι ἐσταμάτησαν πάραυτα. Ὁ Αὐτοκράτωρ ῥιφθεὶς δέκα βήματα μακρὰν τοῦ ὀχήματος ἐλειποθύμηνεν. Ὁ Καμπασερές ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέτωπον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνεφύετο μεγάλον οἶδημα· τοῦ Μόνγης ὁ πῖλος ἐμβῆκε μέχρι πώγωνος, ὁ δὲ Καίσαρ ἔμεινεν ὀπίσω. Ὁ Ράππ ἐπήδησεν ἑλαφρῶς κατὰ γῆς καὶ ἔτρεξε νὰ βοηθήσῃ τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις δὲν συνῆλθεν εἰμὴ ἀφοῦ τῷ ἐκτύπησαν πολλάκις εἰς τὰς χεῖρας. Ὅλοι ἐκτὸς τοῦ Ράππ, τὴν εἶχον πάθει, μολταῦτα δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσωσι τὸν γέλωτα, ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀποδίδων εἰς τὸν ἡνιόχον του, τὴν μαστίγα εἶπε μετὰ μεγίστης σοβαρότητος,